

Spirits of the Soil

Raquel van Haver (Raquel Velasco Martinez) woont en werkt in Amsterdam-Zuidoost. Ze herkent zichzelf in de Bijlmer meer dan in Hoorn waar ze opgroeide bij haar Nederlandse adoptieouders. Al jong werd haar talent ontdekt door haar schilderende opa. Ze studeerde aan de HKU en de Rietveld Academie en won prijzen. In 2018 verwierf ze de *Dutch Royal Award for Modern Painting*.

Wanneer je tegenover haar schilderijen staat, het zijn eigenlijk complexe composities, word je meteen verpletterd door de monumentaliteit, de rauwheid en expressiviteit. Je ziet dikke lagen verf over elkaar, met echte voorwerpen op of onder de verf. Is het een schilderij, een collage, een reliëf? Het is alles tegelijk. Uit de verf rijzen donkere gestalten op in kleurige kostuums - die ons iets vertellen. *'En dat doen ze luid en duidelijk'*, zegt Raquel (*De Groene* (21.11.2018)). Dat nu is precies wat zij beoogt met haar werk: dat de 'onthemden', zoals zij de gestalten noemt, zich via haar kunstwerken aan ons presenteren en door ons gezien worden.

Dem Smoke and Blaze under Royal regime, 2018. Op het schilderij (op de homepage van deze site) zien we zeven mannen genoeglijk achter een tafel zitten; ze drinken, praten, lachen en verbazen zich. Misschien wel over een nieuwtje dat de ronde doet. Ze hebben gerookt getuige de echte peuken die op de geschilderde tafel zijn uitgedrukt. Opvallend zijn de expressieve hoofden en handen. Elk persoon is als individu benaderd, toch staan we tegenover mannen die bij elkaar horen, die een groep vormen.

Waar vindt Raquel van Haver haar inspiratie? Haar Colombiaanse afkomst speelt hier ontegenzeggelijk een rol. Na haar studies bezoekt ze de sloppenwijken van de grote steden in de Caraïben, Afrika en Latijns-Amerika. Hier overleven de mensen die door migratie, slavernij en kolonialisme over de wereld verspreid zijn: de Afrikaanse diaspora. Omdat Raquel de sloppenbewoners niet louter als slachtoffers ziet maar 'verder' kijkt, ontdekt ze dat de 'slums' in al die landen echte gemeenschappen (*communities*) vormen waarbinnen mensen zich geborgen voelen. Wat haar ook opvalt is hoe al die gemeenschappen op elkaar lijken – vooral in hun dagelijkse rituelen van eten, drinken, eindeloos soebatten en werkelijk alles met elkaar delen. Zo komt ze tot die onverwacht positieve beelden.

Voor *Spirits of the Soil* liet Raquel van Haver zich inspireren door een reis in 2017 naar Lagos, Nigeria - ze ondernam deze reis op uitnodiging van de *African Artists Foundation*. In de sloppen van Lagos maakte ze foto's en schetsen van het dagelijkse leven van de *communities*, de bendes en de straatkinderen. Thuis in de Bijlmer waren deze 'snapshots' haar inspiratiebron voor nieuwe kunstwerken - waarin ze ook beelden uit de Bijlmer, Zimbabwe, Colombia, Trinidad, Cuba en andere plaatsen verwerkte. Het resultaat is nu te zien in zes zalen in het Stedelijk Museum te Amsterdam.

Bij de tentoonstelling is een publicatie verschenen. Zie:
www.stedelijk.nl/nl/tentoonstellingen/raquel-van-haver
www.groene.nl/artikel/geen-meisje-uit-de-bijlmer